

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU NOS

Ročník 58

Praha
4. listopadu 2013

STÁTNÍCH ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ

Evropané říkají úsporám NE!

VI. sjezd SLOVES

Evropská akce: Pracoviště proti úsporám - za jinou Evropu

Tisíce pracovníků napříč celou Evropou se v říjnu zúčastnilo evropské akce Evropské federace odborových svazů veřejných služeb (EPSU) s cílem sdělit předsedovi Evropské komise Barrosovi a předsedovi Evropské rady Van Rompuyovi, že už máme dost úsporné politiky. Pomocí fotek, které pracovníci ve veřejných službách během svých pracovních dnů nafotili, poslali Evropské radě a Evropské komisi jasný signál: „Je třeba ukončit úsporné politiky a zaměřit se na alternativy, jako jsou investice do veřejných služeb a do infrastruktury na podporu ekonomického růstu, zajistit kvalitní péči a bojovat s nerovnostmi. Fotografie jsou virtuální hromadnou demonstrací a jasnou ilustrací toho, že pracovníci chtějí už konečně změnu. Pracovníci upozornili i na nutné změny v daňových zákonech kvůli boji s daňovými úniky. To by mohlo Evropské unii vrátit jeden bilion eur ročně, když mnoho korporací a bohatých lidí na daních neplatí svůj férový podíl.“

Barroso a Van Rompuy by měli přestat poslouchat korporátní zájmy a místo toho se zaměřit na zlepšování pracovních podmínek pro obyčejné pracovníky. Evropští pracovníci dále požadují, aby evropští představitelé nezasahovali do kolektivního vyjednávání – nijak se jich to netýká a ani to nespadá do jejich kompetencí. Zástupce generální tajemnice EPSU, Jan Willem Goudriaan, k této akci řekl: „*Nesouhlasíme se současnými politikami, které snižují veřejné výdaje a které budou mít dlouhodobé dopady na*

Nechceme nic nezákonného, chceme jen lidské zacházení říká předsedkyně základní odborové organizace Security M2.C našeho odborového svazu Bc. Jana Čížková

Zaměstnavatel Mark2 Corporation Czech a.s., u kterého před třemi měsíci vznikla odborová organizace, se na svých webových stránkách prezentuje jako vysoce profesionální firma slovy: „Nadstandardně přistupujeme ke všem klientům a také k zaměstnancům. Naše profesionalita se odráží v poskytovaných službách na nejvyšší možné kvalitativní úrovni.“ (zdroj <http://www.m2c.eu/>, pozn. red.: dlouhé i ve slově přistupujeme!)

V opačném světle však své postavení vnímají zaměstnanci Security M2.C, kteří se rozhodli zákonným způsobem domáhat svých práv, a za tímto účelem založili odbory. Za ty dnes doslova bojuje předsedkyně odborové organizace Jana Čížková, která poskytla našemu periodiku nepotěšující informace.

Atmosférou na pracovišti vládne nespokojenost plynoucí z podezření na porušování pracovních předpisů. Nejsou dodržována ustanovení týkající se pracovní doby, odměňo-

vání nebo práva na sdružování se. Několik kolegů se také svěřilo s podmínkami vynuceného ukončení pracovního poměru.

Odborová organizace se potýká i s neochotou akceptovat její působení. Zaměstnavatel neposkytuje potřebnou součinnost ve smyslu § 277 ZP, což odborové organizaci znemožňuje řádné fungování. Předsedkyni bylo také referováno, že dva členové výboru základní odborové organizace byli nátlakem ze strany zaměstnavatele přiměni k vystoupení z odborů. Není tedy bez zajímavosti, že na tomto podkladě zaměstnavatel nyní žádá notářské ověření počtu členů odborové organizace, přičemž odmítání součinnosti odůvodňuje tvrzením, že odborová organizace nedosahuje počtu tří členů v pracovním poměru k zaměstnavateli. Zástupci zaměstnanců tak nemají doposud vytvořeny podmínky pro řádný výkon své činnosti.

Předsedkyně Jana Čížková v současné době jako jediný

Ve dnech 24. až 25. 10. 2013 proběhl v Bratislavě VI. sjezd slovenského partnerského odborového svazu SLOVES. Po volbách do Sněmu SLOVES se v rámci sjezdu uskutečnilo první zasedání nově zvoleného orgánu, které opět zvolilo za předsedkyni SLOVES JUDr. Máriu Mayerovou. Hostem sjezdu bylo vedení OS SOO, které zde z pověření předsednictva Výboru OS SOO předalo seznam předsedů sekcí s cílem obnovit vzájemné kontakty na úrovni sekcí.

statutární zástupce odborové organizace odolává tlakům ze strany zaměstnavatele. Je si vědoma právní ochrany, kterou odborovým funkcionářům poskytuje a zaručuje zákoník práce i článek 1 Úmluvy Mezinárodní organizace práce. Odboráři ze Security M2.C oceňují pomoc odborového svazu při doslova existenčních problémech své základní organizace. Vyjednávací pozici odborové organizace by měla pomoci i probíhající kontrola oblastním inspektorátem práce, o jejímž zahájení byla odborová organizace informována.

Přes nepřízeň ze strany zaměstnavatele se odborová organizace snaží prosadit své zákonné právo na vyjednávání. Pro své současné i budoucí členy vytvořila webovou stránku (<http://odborysecuritym2c.webnode.cz/>), na které poskytuje informace nejen o svém fungování, právní ochraně i dalších výhodách plynoucích z jejího členství, ale především o právech zaměstnanců. -dě-

Evropané říkají úsporám NE!

Pokračování ze strany 1

vyšší chudobu a nerovnost. Veřejné investice potřebujeme k dosažení udržitelného růstu, vytvoření nových pracovních míst a v boji s nezaměstnaností a nezaměstnaností u mladých. Nepotřebujeme další korporáční agendu, která jen dále oslabí kolektivní vyjednávání, legislativu o zaměstnanosti a sociální politiku týkající se zdraví a bezpečnosti.“

Po členech výboru sekce veřejné správy (NOS 17/2013) se přidali k akci i členové výborů sekcí celníků, vězeňské alužby a zaměstnanci kanceláře OS SOO.

<http://www.flickr.com/photos/94657608@N02/page1/>

<http://www.flickr.com/photos/94657608@N02/sets/72157634120254518/page3/>

Odbory Plus nabízejí výhody členům odborů. Znáte je?

Equa bank – běžný účet pro právnické osoby

Equa bank pro vás vytvořila velmi výhodný běžný účet, nyní i pro právnické osoby.

Nabídka se týká základních organizací OS sdružených v ČMKOS.

Podmínky běžného účtu pro právnické osoby od 1. 11. 2013:

- běžný účet se špičkovým internetovým bankovníctvím
- vedení běžného účtu: zdarma
všechny příchozí platby: zdarma
- odchozí platby: první 3 platby v měsíci zdarma, každá další 4 Kč (do konce roku 2013 zdarma všechny odchozí platby)
- spořicí účet se sazbou 1,20 % p. a. pro zůstatek do 30 mil. Kč

Pro založení běžného účtu pro právnické osoby použijte adresu:

<http://www.equabank.cz/firemni/kontakt/bankeri> - vyberte si na této stránce bankéře, který vám účet založí.

Další informace na podpora@odboryplus.cz, tel. + 420 774 775 959.

odboryplus.cz
Portál plný výhod

Benefitní portál Českomoravské konfederace odborových svazů Odbory Plus nabízí výhodnější služby a nákupy odborářům, včetně nových členů. Přinášíme informaci o aktuálním stavu těchto výhod pro registrované členy programu Odbory Plus k 1. 10. 2013.

1. **Získání členské karty** pro prokázání příslušnosti k odborům a k možnosti využití všech nabízených slev pro členy Odbory Plus.

FINANČNÍ VÝHODY:

2. Založení běžného účtu u EQUA bank včetně platební karty s výhodami: zřízení účtu – bezplatně, **bonus – 500 Kč**, vedení účtu – bezplatně, internetové a mobilní bankovníctví - zdarma, trvalé příkazy, inkasa, příchozí/odchozí platby – bezplatně, výběr z jakéhokoli bankomatu v ČR – bez poplatku, výběr v zahraničí – poplatek pouze 9 Kč. Banka má standardně pojištěné vklady klientů do 100 tis. EUR.
3. Možnost zřízení účtu za stejné výhodných podmínek **rodinným příslušníkům**, včetně bonusu.
4. **Snížení úroku** u stávající půjčky až o 25 %, navíc s bonusem 1000 Kč.
5. Služba „**Oddluž se**“ – znamená snížení dluhů až o 70 %, do 5 let můžete být bez dluhů. Tato služba je přes Odbory Plus až o 2500 Kč levnější.
6. **Konsolidace dluhů**: snížení splátky úroku a celkového zadlužení. Můžete ušetřit až 5900 Kč za jeden rok.
7. Nabídka: **nejvýhodnější hypotéka** na trhu. Platí i pro refinancování.
8. Výjimečné **úrazové pojištění** s doživotní rentou za velmi výhodných podmínek – 285 Kč/měsíc. Srovnatelné pojištění jinde – 1500 Kč/měsíc. Navíc: pro děti a partnera pojištění při stejném plnění pouze 144 Kč/měsíc.
9. Řešení **penzijního plánu** a spoření pro děti od pojišťovny Ergo.
10. **Volání za 0,59 Kč** s virtuálním operátorem 99mobile.

ENERGIE:

11. Sleva 20 % na dodávku plynu proti cenám dominantních dodavatelů.

PODZIM/ZIMA, CESTOVÁNÍ:

12. **CCS** poprvé v ČR pro fyzické osoby, sleva minimálně 0,20 Kč/l u všech čerpacích stanic, které kartu CCS přijímají. 1x týdně přehled TOP 10 nejlevnějších čerpacích stanic ve vašem okolí prostřednictvím mailu.

13. **Auto Kelly** – sleva 5 % na autodíly, 10% sleva na práci, některé díly, autokosmetika, autobaterie, stěrače a další se slevou 15 % u vybrané sítě prodejen.

14. Sleva na nákup nového automobilu **Hyundai**: do 250 tisíc Kč – sleva 10 tis. Kč, do 450 tisíc Kč – sleva 15 tis. Kč, nad 450 tisíc Kč – sleva 20 tis. Kč. Sleva se přičítá nad rámec běžných i akčních ceníků.

15. **Podzim/zima 2013/2014**: můžete využít širokou nabídku ubytování po celé ČR za velmi přijatelné ceny.

16. Nabídka **CK Firetour** (Francie, Itálie).

17. Zájezdy pobytové i tematicky zaměřené s **CK Kalousek**, pozor, naše ceny jsou slevy z katalogových cen a může se stát, že na stránkách CK Kalousek bude tentýž zájezd možno pořídit i za výhodnější cenu, pokud bude zařazen do Last minute.

18. Sleva 15 % na **pobytové i poznávací zájezdy** do různých evropských destinací u vybraných CK.

19. **In-karta 25 Českých drah** za 350 Kč (běžná cena 550 Kč), In-karta 25 na 3 roky se slevou 20 %. Pozor, tato akce v platnosti do konce roku 2013.

KULTURA:

20. **Ticketstream** – slevy prostřednictvím Vaší členské karty Odbory Plus pro nákup cenově zvýhodněných vstupenek na koncerty, divadelní představení, sportovní události, festivaly, apod. Sleva se pohybuje ve výši 5 – 15 %.

ZDRAVÍ:

21. Sleva na vitaminy a potravinové doplňky od renomované kanadské firmy Enerex ve výši 5 %.

KNIHY, OSTATNÍ ZBOŽÍ:

22. Sleva 8 % na **knihy** a veškerý sortiment internetového knihkupectví www.knihy.cz. Tato nabídka vám může ušetřit až třetinu z pultových cen.

23. Sleva 15 % na celou produkci vydavatelství **Sondy** a na reklamu v magazínu Sondy Revue.

24. Plošná sleva v internetovém obchodě se **sportovním zbožím** www.online-sport.cz.

25. 10% sleva na jakékoli zboží v internetovém obchodě www.patro.cz. Jedná se o sortiment kuchyňského zařízení, oblečení atd.

26. Sleva na **prádlo** u Afrodita Line.

Dne 1. 11. 2013 nabývá účinnosti zákon, který ruší kartu sociálních systémů, tzv. sKartu. V praxi to bude znamenat, že během následujícího půl roku, tedy do 30. 4. 2014, proběhnou veškeré procesy, které ukončí její existenci. V tuto chvíli není třeba, aby lidé chodili v předstihu na úřady a zjišťovali, co mají dělat. V období od 5. – 25. listopadu pošle Úřad práce ČR (ÚP ČR) informativní dopis všem svým klientům, kteří sKartu vlastní, s vysvětlením, jak dále postupovat. Všichni držitelé sKarty by tak měli nejpozději do 1. 12. 2013 vědět, jak se v konkrétní situaci zachovat.

„Cílem je, aby se vše odehrálo maximálně plynule a lidé zbytečně nemarnili čas na úřadech,“ říká ministr práce a sociálních věcí František Koníček. „Uděláme vše proto, aby zrušení sKaret mělo minimální dopad na naše klienty a aby tento proces nijak neovlivnil výplatu dávek,“ doplňuje generální ředitelka ÚP ČR Marie Bílková.

V případě, že si člověk přeposílá v současné době dávky z účtu sKarty na svůj bankovní účet, změny se ho nedot-

knou. Pokud nebude požadovat žádnou změnu ve způsobu výplaty dávek, proběhnou, v souladu se zákonem, jen technické úpravy a nejpozději od dubna 2014 bude dostávat peníze na tento účet přímo.

A změny se nedotknou ani lidí, kteří sice sKartu vlastní, ale jejím prostřednictvím žádné dávky nepobírají. V tomto případě není nutné Úřadu práce ČR cokoli oznamovat.

Jiný postup nastane, jestliže klient ÚP ČR čerpá dávky prostřednictvím sKarty, tedy vybírá hotovost v bankomatu nebo platí kartou v obchodech. V tom případě bude nutné, aby nejpozději do 31. 1. 2014, osobně nebo písemně oznámil příslušnému kontaktnímu pracovišti ÚP ČR, jakým způsobem chce v budoucnu dávky dostávat - jestli na účet nebo poštovní poukázkou - a zároveň sdělil číslo účtu nebo adresu, na kterou mu ÚP ČR peníze posílat. Na zapracování nahlášených změn bude mít úřad dva měsíce. Do té doby (nejpozději do konce března 2014) budou nadále sociální dávky vypláceny prostřednictvím sKarty. Změnový formulář si mohou lidé stáhnout na adrese:

<http://formulare.mpsv.cz/okdavky/form/ZmVyp131001301.jsp>

Pokud se klient, který čerpá dávky přes sKartu, neozve a nesdělí, jaký způsob výplaty si zvolil, začne mu ÚP ČR vyplácet dávky nejpozději od dubna 2014 poštovní poukázkou na adresu, kterou mu dotyčný naposledy nahlásil.

Lidé, kteří sKartu nevlastní, budou dávky i nadále pobírat stejným způsobem jako dosud.

V případě osob se zdravotním postižením (OZP), kterým slouží speciální sKarta zároveň jako průkaz OZP, je klíčové datum 30. 4. 2014. Bez ohledu na to, jaká je na ní uvedená platnost, k výše uvedenému dni skončí všechny. Jejich majitelé (v současné době je jich asi 30 tis.) si tak budou muset na příslušném kontaktním pracovišti ÚP ČR zajistit výměnu této speciální sKarty za nový náhradní průkaz OZP.

V případě, že se rozhodnou osobně sdělit ÚP ČR změnu způsobu výplaty dávek, a současně vlastní speciální sKartu jako průkaz OZP, dostanou zároveň i nový průkaz OZP s dobou platnosti do konce roku 2015.

„Konkrétně v tomto případě doporučujeme držitelům spe-

ciálních sKaret návštěvu ÚP ČR až po Novém roce. Obecně ale radíme lidem, aby nenechávali vše až na poslední chvíli a vyhnuli se tak zbytečnému a dlouhému čekání ve frontách,“ upozorňuje Marie Bílková.

MPSV předpokládá, že ukončení systému sociálních karet vyjde stát na 5,24 milionu korun, z toho si tři miliony vyžádá pro osvojení nových průkazů pro osoby se zdravotním postižením. Zbývající náklady se týkají informačních dopisů a poštovního.

Kartu má v současné době 277 505 lidí. Do konce září 2013 platil Úřad práce ČR jejím prostřednictvím více než 2,6 milionů dávek v hodnotě přesahující 14,1 miliardy korun.

Ministerstvo i Úřad práce ČR informují o změnách na svých webových stránkách – www.mpsv.cz a www.uradprace.cz. Lidé se mohou obracet také na příslušná kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR, nebo telefonicky na Call centrum Úřadu práce ČR na čísle 844 844 803. Dotazy mohou posílat i prostřednictvím e-mailu na adresy kontakti.centrum@mpsv.cz a callcentrum@mpsv.cz.

Tisková zpráva Praha, 23. října 2013 MPSV:

Chceme pomoci důchodcům zvýšením důchodů i změnou pravidel pro valorizaci

Ministerstvo práce a sociálních věcí chce nejpozději začátkem listopadu vládě předložit návrh několika změn, které mají zlepšit postavení důchodců. Přinést by jim měly více peněz, vláda by totiž měla mít možnost valorizovat důchody i nad rámec ekonomických ukazatelů. Opatření, která ministerstvo připravuje, jsou reakcí na nízké zvýšení důchodů od ledna 2014, ke kterému dojde kvůli rozhodnutím dřívějších vlád.

„Už dříve jsem řekl, že valorizaci důchodů v průměru o 45 korun měsíčně od Nového roku považují za nemravnou“, připomíná ministr práce a sociálních věcí František Koníček a dodává: „Jsem si ale vědom, že samotný povzděch nad minulým, chtělo by se skoro říci až asociálním rozhodnutím, ne-

stačí, důležité je s tím něco udělat. Proto pracujeme na změnách, které chceme vládě v brzké době předložit.“

MPSV chystá následující změny:

1) Mimořádné zvýšení důchodů v polovině roku 2014

MPSV chce navrhnout zvýšit procentní výměru důchodů a kompenzovat tak nižší zohlednění růstu cen při valorizaci od ledna 2013 a od ledna 2014. Konkrétně u důchodů přiznaných před 1. lednem 2013 by se měla procentní výměra zvýšit o 2 částky (2,2 % a 0,9 %) a u důchodů přiznaných v roce 2013 pak o 0,9 %. Pro valorizaci v roce 2013 byla totiž zohledněna jen třetina růstu cen, tj. 1,1 %. Zohlednění plného růstu cen by přitom činilo 3,3 %, rozdíl je tedy 2,2 %. Pro valorizaci v roce 2014 bylo podobně zohledněno z růstu cen jen 0,4 %, zohlednění plného růstu cen by přitom bylo 1,3 % - rozdíl je tedy 0,9 %.

2) Od roku 2015 zavést valorizaci podle růstu indexu život-

ních nákladů domácností důchodců

MPSV v této souvislosti navrhne dvě změny:

- od 1. ledna 2015 už nesnižovat valorizaci na 1/3 cenového růstu,
- od roku 2015 stanovit valorizaci nikoliv podle růstu životních nákladů všech domácností ale podle růstu životních nákladů domácností důchodců. Nepřehlíželo by se už k růstu reálné mzdy.

Změna by měla přesněji než dosavadní pravidla valorizace kompenzovat vliv cenového růstu na životní úroveň důchodců a zabránit tak snižování reálné hodnoty důchodu. Růst životních nákladů důchodců je vesměs vyšší než růst životních nákladů domácností celkem a 1/3 růstu mezd ho může, ale nemusí kompenzovat.

3) Zavést zmocnění pro vládu ke stanovení většího zvýšení procentní výměry důchodů, než jak by vyplývalo ze zákona o důchodovém pojištění

MPSV chce navrhnout, aby vláda mohla rozhodnout o vyšší valorizaci důchodů, než jak by vyplývalo z pouhé aplikace zákona o důchodovém pojištění (tj. po změně valorizace o více než růst indexu životních nákladů domácností důchodců).

Toto zmocnění by vládě umožnilo zohlednit při valorizaci důchodů například krátkodobý větší výkyv ve vývoji ekonomických a sociálních podmínek ovlivňujících důchodový systém. Současný zákon od roku 2011 neumožňuje vládě operativně reagovat. Navrhované opatření má vládě umožnit rozhodnout o vyšší valorizaci důchodů a významně tak pomoci důchodcům.

Vliv na budoucí výdaje státního rozpočtu by vláda měla zohlednit ve výhledu státního rozpočtu a samozřejmě by přitom měla vycházet i z ekonomických možností rozpočtu.

Zároveň by se měl zachovat současný stav pravidelné valorizace vyplácených důchodů od ledna každého roku.

Otázka: Zaměstnavatel požaduje, abychom psali články do novin vydávaných obcí a nechce nám za tuto činnost zvlášť zaplatit, prý je naše povinnost tímto způsobem informovat občany o naší práci. Je to tak správně?

Odpověď: Z formulace všeho dotazu dovozují, že jste zaměstnancem obecního úřadu. Rovněž předpokládám, že s vámi nebyla uzavřena autorská smlouva na psaní článků do obecního časopisu nebo novin, ze které by vyplýval nárok na autorské honoráře. Přesto jste autorem článků, které jste již napsal, respektive napíšete.

Na tyto situace pamatuje autorský zákon č. 121/2000 Sb., který rozlišuje autorskou tvorbu v pracovním poměru a mimo něj. V § 58 tohoto zákona je definováno tzv. zaměstnanecké dílo. Jedná se o dílo – ve vašem případě článek – který je vytvořen při plnění povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu k zaměstnavateli. Zaměstnavatel vám, předpokládám, vytvořil pro tuto autorskou tvorbu veškeré nutné podmínky, od případného poskytnutí nezbytných podkladů, přes možnosti konzultací dané problematiky po možnosti zpracovávat článek na jeho technických zařízeních a samozřejmě tvorby ve vaší pracovní době. Hradí tedy v podstatě náklady, které vznikají článku vyvolávají, vlastně včetně odměny (mzdy nebo platu) i za čas, kdy jste se při tvorbě článku dostal do „slepé uličky“ a část již vámi vytvořeného textu při konečné úpravě nepoužil. Přitom zaměstnavatel přejímá jak ekonomickou odpovědnost za využití výsledků vaší tvůrčí činnosti, tak odpovědnost před veřejností, které je článek určen. Takto vytvořené zaměstnanecké dílo se samozřejmě nepovažuje za samostatnou výdělečnou činnost, na kterou by se vztahovaly odvozy na sociální a zdravotní pojištění.

Rozhodnutí, zda se jedná o zaměstnanecké dílo, vytvořené autorem k plnění pracovních

povinností, za něž je vyplácena odměna za práci formou mzdy nebo platu nebo o autorské dílo, vytvořené autorem nad rámec pracovních povinností, za něž náleží autorský honorář, je na rozhodnutí příslušného odpovědného vedoucího zaměstnance. Vedoucí zaměstnanec rozhoduje na základě posouzení pracovních povinností zaměstnance – autora ve vztahu k vytvořenému dílu.

Zákon vychází z vyvratitelné právní domněnky, že mzda resp. plat pokrývají jako přiměřené autorovu odměnu. V některých případech má autor právo na dodatečnou odměnu, pokud se mzda či plat vyplacený autorovi jako zaměstnanci zaměstnavatelem dostane do zřejmého nepochopitelného poměru k zisku z užití práv k zaměstnaneckému dílu a významu díla pro dosažení zisku. Domnívám se však, že psaní článků pro noviny (časopis) obce takový mimořádný zisk nemůže přinést mimo obecního fakt, že více zpopularizuje práci úřadu u občanů.

Výše uvedené platí pro články, které budou odrážet výsledky vaší práce na úřadě a jejich smyslem je informovat veřejnost. Velmi často se stává, že redakce časopisu potřebuje zpracovat takový druh článků, které by vhodně „narušily“ pouze strohý informativní charakter časopisu. Může se jednat o články z historie, přiblížení osudů významných lidí v kraji veřejnosti, články o přírodě nebo zvířatech, vtipy nebo křížovky apod. Pokud by byl autorem zaměstnanec, a nebylo to v jeho náplni práce, bylo by jistě na místě, aby příslušný vedoucí zaměstnanec zvážil formu určité odměny, případně se tato skutečnost promítla v osobním ohodnocení zaměstnance.

JUDr. Pavel Sirůček

Novela zákoníku práce 2014

Dne 30. 9. 2013 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím revidované ústavy. Uvedený tzv. změnový zákon mění v souvislosti s novým občanským zákoníkem (zákon č. 89/2012 Sb.) celkem 74 zákonů, mezi jinými se od 1. 1. 2014 novelizuje i zákoník práce (dále jen „novela zák. práce 2014“).

Změny v kolektivních smlouvách

Novela zákoníku práce 2014

upřesňuje § 23 odst. 1, zejména v tom smyslu, že k ujednáním v kolektivní smlouvě, která zaměstnancům ukládají povinnosti nebo zkracují jejich práva stano-

§ ODPOVÍDÁME §

vená tímto zákonem, se nepřihlíží. Jinak vyjádřeno, pasáže kolektivní smlouvy, které by ukládaly povinnosti jednotlivým zaměstnancům, je třeba považovat za nicotné, jako kdyby neexistovaly. Obdobně zák. práce vyžaduje pod sankcí nicotnosti písemnou formu kolektivní smlouvy, a to podepsanou smluvními stranami na téže listině, jinak se k takové smlouvě nepřihlíží, tj. opět jakoby taková smlouva vůbec nebyla.

V souvislosti s novým občanským zákoníkem dále dochází novelou zák. práce 2014 k zpřesnění, že kolektivní smlouva není

možné nahradit jinou smlouvou, že se není možné domáhat tzv. relativní neúčinnosti kolektivní smlouvy a že kolektivní smlouvu není možné zrušit odstoupením jedné ze smluvních stran; sjednají-li si smluvní strany právo odstoupit od kolektivní smlouvy, nepřihlíží se k tomu. Tyto změny odpovídají specifickému charakteru kolektivní smlouvy a jsou zárukou, že kolektivní vyjednávání nebude znehodnocováno využíváním či spíše zneužíváním těch pasáží nového občanského zákoníku, které neodpovídají smyslu a účelu kolektivního vyjednávání.

Vypuštění dohody o srážkách ze mzdy ze zákoníku práce

Ze zákoníku práce se v souvislosti s novelou zákoníku práce 2014 zcela vypouští institut dohody o srážkách ze mzdy a ten bude napříště upraven již jen v občanském zákoníku. Úprava dohody o srážkách ze mzdy bude nově obsažena v § 2045 nového občanského zákoníku a paradoxně tato dohoda nebude vyžadovat písemnou formu, i když v praxi si jinou než písemnou formu lze stěží představit. Zásadní změnou je skutečnost, že dohodu bude možné platně uzavřít jen maximálně do výše nepřesahující polovinu hrubé mzdy nebo platu, respektive odměny ze smlouvy o výkonu

závislé práce a jejich náhrad. Navíc, nově bude potřeba k uzavření dohody - nepůjde-li o srážky k uspokojení práva zaměstnavatele – předchozího souhlasu zaměstnavatele. To se týká bohužel i výživného na nezletilé děti. Zaměstnavatel zásadně nebude povinen souhlasit s prováděním srážek zaměstnancům, proto nelze vyloučit, že přístup zaměstnavatelů k akceptaci provádění srážek může být zdrženlivější a že někteří zaměstnavatelé dokonce úplně odmítnou srážky ze mzdy provádět, dokonce včetně výživného.

JUDr. Domink Brůha, Ph.D.

odboryplus.cz

Portál plný výhod

Prezentace programu Odbory Plus v místě, kde působí vaše odborová organizace

Určete si místo a datum, kdy k vám dorazí tým Odbory Plus a podrobně vysvětlí výhody členství v tomto benefičním programu. Pro uspořádání prezentace je nutná účast minimálně 10 lidí (i nečlenů odborů). Prosím, určujte termín s předstihem alespoň 14 dní. Pro objednání termínu prezentace programu Odbory Plus využijte tento internetový formulář:

<https://docs.google.com/a/chytryhonza.cz/spreadsheet/viewform?formkey=dEtDWmEyWG9mRWFTeDJ4anhmUFJUTHc6MQ>

Po jeho vyplnění vás bude kontaktovat manažer programu Odbory Plus a dořeší s vámi detaily. Pro objednání termínu můžete rovněž volat na tel +420 774 775 959 nebo psát na e-mail: podpora@odboryplus.cz.

Dotazy z oblasti odměňování

Dotaz: Zaměstnavatel mi odmítl uhradit práci přesčas s odůvodněním, že nešlo o nařízený výkon práce. Zajímalo by mě, za jakých podmínek má zaměstnavatel povinnost proplácet přesčasovou práci a z jakého základu se správně vypočítává.

Odpověď: Rozsah a podmínky pro výkon přesčasové práce stanovuje § 93 zákoníku práce. V souladu s jeho zněním je možné konat práci přesčas jen výjimečně s tím, že nařízena může být jen z vážných provozních důvodů. **Nařízená práce přesčas nesmí u zaměstnance činit více než 8 hodin v jednotlivých týdnech a 150 hodin v kalendářním roce. Nad uvedený limit lze konat práci přesčas pouze na základě dohody zaměstnavatele se zaměstnancem.** V případě, kdy zaměstnanec pracuje po skončení pracovní doby pouze z vlastní iniciativy, nárok na plat mu za tuto dobu nevzniká. Pro každého zaměstnance je stanoven nepřekročitelný průměrný limit 8 hodin týdně, který je třeba vyrovnat v období 26 týdnů po sobě jdoucích, případně za předpokladu dohody uzavřené v kolektivní smlouvě v období 52 týdnů. V kalendářním roce tak může maximální doba výkonu práce přesčas činit 416 hodin.

Zaměstnanci přísluší za hodinu práce přesčas část platového tarifu, osobního a zvláštního příplatku a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí připadající na 1 hodinu práce v kalendářním měsíci, ve kterém

Dotaz: Na základě jakých pracovníprávních předpisů se zařazují zaměstnanci veřejné správy do platových tříd a ve kterých případech může dojít ke snížení již přiznané platové třídy?

Odpověď: Při zařazování zaměstnanců veřejné správy do platových tříd vychází zaměstnavatel z nařízení vlády č. 222/2010 Sb., kterým se stanovuje katalog prací. V souladu s § 123 odst. 2 zákoníku práce a § 3 nařízení vlády č. 564/2006 Sb., má zaměstnavatel povinnost zařadit zaměstnance do té platové třídy, ve které je v katalogu prací zařazena nejnáročnější práce, jejíž výkon zaměstnavatel od zaměstnance požaduje. Pokud není vykonávaná činnost v katalogu prací uvedena, zařadí zaměstnavatel zaměstnance do platové třídy, ve které jsou v katalogu zahrnuty příklady prací porovnatelné z hlediska složitosti odpovědnosti a namáhavosti. Dalším předpokladem pro zařazení zaměst-

práci přesčas koná, a **příplatek ve výši 25 % průměrného hodinového výdělků, a pokud se jedná o dny nepřetržitého odpočinku v týdnu** (tj. o výkon práce v sobotu a v neděli), **příplatek ve výši 50 % průměrného hodinového výdělků.** Znění odst. 1 § 127 zákoníku práce variantně umožňuje, aby se zaměstnavatel se zaměstnancem dohodl na poskytnutí náhradního volna místo platu za práci přesčas. Musí se však vždy jednat o **vzájemnou dohodu, nikoliv o jednostranné rozhodnutí zaměstnavatele.**

Výjimku tvoří vedoucí zaměstnanci. Podle poslední úpravy zákoníku práce je zaměstnancům, kterým přísluší příplatek za vedení, stanoven plat s přihlednutím k případné práci přesčas v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce. Do tohoto limitu se nezahrnuje práce přesčas konaná v noci, v den pracovního volna nebo v době pracovní pohotovosti.

Kromě příplatku za práci přesčas, přísluší zaměstnanci, který pracuje **v sobotu nebo v neděli, také příplatek ve výši 25 % průměrného hodinového výdělků za hodiny odpracované v těchto dnech a za případnou práci v noci příplatek ve výši 20 % průměrného výdělků.**

nance do platové třídy je splnění potřebného vzdělání.

Přeřazení do nižší platové třídy přichází úvahu z následujících důvodů:

- **Při změně druhu práce dohodnutého v pracovní smlouvě** – v souladu s § 40 zákoníku práce lze změnu obsahu pracovní smlouvy provádět pouze na základě dohody zaměstnavatele se zaměstnancem. Změna pracovní smlouvy musí být vždy provedena písemně.

- **Při změně pracovní náplně** – v rámci sjednaného druhu práce přichází úvahu v úvahu zařazení zaměstnance do více platových tříd. Zaměstnavatel může z úsporných důvodů přerozdělit výkon náročnějších pracovních činností na menší počet systemizovaných funkčních míst s tím, že v důsledku odejmutí nejnáročnější práce

dochází u některých zaměstnanců k zařazení do nižší platové třídy. **Uvedený postup zaměstnavatele nevyžaduje změnu pracovní smlouvy, je však podmíněn požadavkem na výkon méně náročné práce.**

- **Z důvodu neplnění kvalifikačních předpokladů** – pokud nemůže zaměstnavatel obsadit pracovní místo zaměstnancem s požadovanými kvalifikačními

předpoklady, lze zaměstnance výjimečně zařadit do platové třídy, pro kterou nespĺňuje potřebné vzdělání (§ 3 nařízení vlády č. 564/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Je však třeba vzít na vědomí, že se **jedná o oprávnění zaměstnavatele, nikoliv právo zaměstnance domáhat se této možnosti výjimečného zařazení.**

Ing. Marie Fabianová

Dotazy z oblasti bydlení

Dotaz: Studující dcera má pronajatý pokoj v 3pokojovém bytě, v dalších pokojích bydlí také studentky. Ty si do bytu vodí různé návštěvy, které jednak využívají společné sociální zařízení i kuchyň (zvyšují tak náklady na služby) a také různě ruší dceru. Může dcera zvolit nějakou obranu proti takovému jednání nebo je jen odkázána na prosby?

Odpověď: Pro přesnou odpověď by bylo nezbytné mít k dispozici smlouvu o nájmu nebo podnájmu bytu či místnosti seznámit se s dohodnutými právy a povinnostmi obou stran

smlouvy. V případě, že dcera tazatelky je v nájmu, může požádat pronajímatele o zjednání nápravy. V případě podnájmu se obrátí na nájemce, se kterým uzavřela podnájemní smlouvu.

Dotaz: Naše společenství vlastníků bytových jednotek má pro informování zřízenou veřejně přístupnou webovou stránku. Na ní jsou dostupné informace o dlužnících. Myslím, že to není správné. Jakým regulérním způsobem máme být my vlastníci informováni o jednotlivých dlužnících, je to vůbec možné?

Odpověď: Zveřejňování "dlužníků" nedoporučuji. Údajný dlužník by se mohl domáhat ochrany osobnosti. Společenství by mělo včas dluhy vymáhat a operativně

postupovat případně až k rozhodnutí soudu. Pokud soud pravomocným rozhodnutím rozhodne o dluhu, lze jméno dlužníka v rámci společenství zveřejnit.

Dotaz: Mám nájemní smlouvu na dobu neurčitou. Vlastník bytu chce byt prodat. Změní se tím něco pro mně? Myslím, že nový vlastník se chce do bytu nastěhovat, protože v blízkosti má příbuzné. Já ale o jeho byt, který mi zřejmě nabídne k nájmu, vůbec z nejrůznějších důvodů nestojím.

Odpověď: Nový vlastník vůči nájemcům vstupuje do všech práv a povinností podle uzavřené nájemní smlouvy a občanského zákoníku. Původní vlastník i vlastník nový však může využít

ustanovení občanského zákoníku o výpovědi z nájmu bytu a pokud by potřeboval byt pro sebe, musí k výpovědi přivolit soud a ten též stanoví podmínky výpovědi včetně bytové náhrady.

Dotaz: Četl jsem, že podle nového občanského zákoníku budou účtovány podíly na společné náklady v domě nejen podle nájemní plochy, ale také podle plochy užívaných společných částí domu (balkony, terasy, garážová stání). Chápu zřetel na garážová stání, ale zdá se mi dost divné platit i s ohledem na užívání terasy, kterou mi nikdo uklízet nebude.

Odpověď: Nájemné z bytu se již v současné době sjednává dohodou a v případě nedohody může nájemné stanovit soud. Nájemné se stanovuje na konkrétní byt podle polohy, kvality, obslužnosti, stáří domu, jeho stavu, vybavenosti aj. Je logické, že v případě užívání bytu s balkonem či terasou bude nájemné vyšší než u srovnatelného bytu bez terasy. Nájem garáže by měl být řešen samostatnou smlouvou. I v minulosti nájemce platil

nájemné za byt i za individuálně užívaný společný prostor domu, obvykle za polovinu plochy tohoto společného prostoru. V případě bytů ve vlastnictví rozhoduje o úhradách shromáždění společenství vlastníků v návaznosti na stanovy společenství. Za individuální užívání části společných prostor lze doporučit postup obdobný jako u nájemních bytů.

Ing. Milan Taraba, předseda Sdružení nájemníků SON

Jak zvládnout stres?

Stres nás někdy skutečně, někdy zdánlivě obklopuje. Je to v současné době trochu módní slovo, užívané s naprostou samozřejmostí k označení každodenních starostí a problémů,

ale jeho původní obsah je poněkud odlišný. Slovo stres pochází z původně latinského strigo, ere, které v latině znamenalo poškodit, škrábnout či otrhat, ve středověku se objevilo v angličtině v podobě anglosaského „stress“. V našem současném životě se vyskytuje skutečně velmi často a někdy i nepřiměřeně situaci, protože zdaleka ne všechny podněty a požadavky, které na nás působí, musí být nutně podněty, které stress skutečně navozují. Řada z nich, především ty, na které stačíme, mají charakter zátěže (anglicky load) a působí na lidský (a každý živý) organismus jako

pozitivní podněty jeho rozvoje. Pokud by na člověka nebyly kladeny žádné nebo dostatečné požadavky, nemohl by se dál rozvíjet a jeho vývoj osobní i druhový by stagnoval. Proto je potřebné a účelné rozlišovat mezi zátěží a stresem, přičemž hlavním kritériem pro rozlišení těchto pojmů a jejich obsahů je jejich vnímání člověkem z hlediska zvladatelnosti: ty požadavky, jejichž splnění je v našich silách a úspěšně je zvládáme, jsou zátěží, zatímco ty, na které nestačíme a s nimiž si nevíme rady, představují skutečný stresor, tj. podnět či požadavek, který překračuje naše zvládací možnosti a vyvolává v našem organismu onu většinou nepříjemně vnímanou komplexní stresovou reakci.

V následujících doporučeních jsou obsaženy zásady, jejichž dodržování by vám mělo pomoci si se stresem poradit. Vyplnění a vyhodnocení jednoduchého dotazníku vám napoví, zda tyto rady potřebujete.

Doporučení k úspěšnému předcházení a zvládnání stresu:

1. Plánujte své činnosti a úkoly tak, aby se vám povinnosti nehromadily, a stanovte priority nejen svých úkolů, ale i hodnot.
2. Složitě problémy a úkoly řešte postupně, rozdělením na jednodušší a dobře zvladatelné části.
3. Střídejte druhy činností – fyzickou práci prokládejte prací duševní a naopak, každou práci vystřídejte včas odpočinkem.
4. Pracovní i jiné problémy a starosti je třeba umět nejen řešit, ale také někdy z mysli vypustit a věnovat se jen relaxaci.
5. Nebraňte se novinkám a změnám – ve většině z nich dokážete objevit zajímavé a inspirující příležitosti vlastního rozvoje.
6. Tělesná aktivita, pohyb, je jedním z neúčinnějších způsobů zvládnání stresu. Zařaďte proto trvale do svého programu procházku, jízdu na kole, plavání atd.
7. Rozvíjejte přátelské vztahy s lidmi jak v pracovní, tak osobní rovině.
8. Neostýchejte se požádat o pomoc, když na něco nestačíte, a pokud vám to zatím nejde, uče se to – bývá to nejen efektivnější, ale i povzbuzující.
9. Vyhýbejte se zvládnání stresu pomocí různých „podpůrných“ prostředků vedoucích k závislosti na nich (kouření, alkohol atd.).
10. Nezapomínejte, že život nespočívá jen v práci, povinnostech a neustálém zvládnání strwsu – proto žijte a radujte se ze života.

Orientační hodnocení úrovně stresu

Jestliže je člověk vystaven delší dobu, nebo dokonce systematicky, stresovým podnětům – stresorům, s jejichž zvládnáním si neumí poradit, vystavuje se riziku negativního dopadu těchto stresorů na svoji osobní pohodu, výkonnost, spokojenost a kvalitu života.

Zodpovězení následujících otázek vám napoví, zda vám toto riziko hrozí.

Posuďte, jak často prožíváte níže popsané stavy a situace:

1 = nikdy 2 = výjimečně 3 = občas 4 = často 5 = vždy

- Máte dojem, že věci a události ve vašem životě se vymkly kontrole?
- Zdá se vám, že se radujete a smějete méně, než bývá pro vás typické?
- Řekli byste, že mluvíte zvýšeným hlasem, křičíte a pláчете více, než bývá pro vás typické?.....
- Prožíváte smutek, zklamání či soužení?
- Jíte výrazně více nebo méně, když prožíváte starosti a problémy?.....
- Domníváte se, že nemáte život ve svých rukou?.....
- Míváte problémy se spánkem?
- Považujete kouření, pití alkoholických nápojů nebo užívání léků či drog za účinný prostředek zvládnání starostí a problémů?
- Je pro vás obtížné se uvolnit nebo oprostít od záležitostí, které vás zatěžují?
- Prožíváte hněv, vztek, zlost vůči druhým lidem?
- Nyní sečtěte všechny body**

Pokud jste dosáhli:

- 10 – 15 bodů:** Váš život není stresem téměř ovlivněn.
- 15 – 20 bodů:** Objevují se velmi mírné náznaky jeho vlivu v podobě drobných, ale snadno řešitelných potíží.
- 25 – 30 bodů:** Počátky systematictějšího vlivu stresorů.
- 30 – 35 bodů:** Zřetelný, ale zvladatelný účinek stresorů ve vašem životě.
- 35 – 40 bodů:** Převládající obtíže se zvládnáním stresorů. Nahlédněte znovu do doporučení.
- 40 – 45 bodů:** Výrazné problémy s nalezením cesty ke zvládnání stresorů. Důkladně pročtěte doporučení a pokuste se je uplatnit ve svém životě.
- 45 – 50 bodů:** Velmi náročná životní situace. Vyhledejte neprodleně odbornou pomoc psychologa, psychiatra, poradny zdravého životního stylu nebo praktického lékaře.

Přejeme vám úspěšné zvládnání všech zátěžových i stresových situací, které vás v životě potkají. Státní zdravotní ústav

Kanada: CUPE slaví své 50. výročí

24. říjen 2013

Kanadská odborová organizace sdružující pracovníky ve veřejném sektoru (CUPE) slavila ve dnech 21. – 25. října své 50. výročí a 23. října v Quebecu přednesla svůj projev i generální tajemnice PSI Rosa Pavanelli. R. Pavanelli uvedla jako jednu z priorit boj o bezpečnost odborářů ve světě, když v některých zemích dochází v poslední době k eskalaci násilí. R. Pavanelli při projevu uvedla: „*Odborové organizace čelí útokům, kterým se musí bránit a bojovat za uznání svých práv*“. Pavanelli dále ocenila přístup CUPE a jeho podporu při řešení širokého spektra problémů a nejen záležitosti svých členů. Tato podpora vytváří závazky a komunitu v rámci veřejnosti, které pomohou odborářům v boji proti útokům na veřejné služby.“

Americké odbory stojí při zaměstnancích OSN v boji o jejich práva

28. říjen 2013

Pobočka PSI AFT schválila rezoluci na podporu zaměstnanců OSN, kteří bojují o právo podílet se na rozhodování o jejich pracovních podmínkách, profesních kariérách a kvalitě jejich života. Místopředseda AFT Adam Urbanski k tomu řekl: „*OSN má morální i pragmatický závazek k zacházení se svými zaměstnanci při veškerém respektu a důstojnosti. OSN nemůže být efektivní organizací podporující lidská práva, pokud neaplikuje stejné principy i na své zaměstnance*.“ Zaměstnanecké odbory OSN bojují o zajištění fundamentálních práv pro všechny zaměstnance. Předseda AFT Randi Weingartner dokonce oslovil ministra zahraničí Johna Kerryho, aby vyzval vedení OSN k znovuzavedení úplných pracovních práv pro všechny své zaměstnance. Vedení AFT dokonce sepsalo petici na podporu pracovníků OSN, která vyzývá generálního tajemníka OSN Pan Ki-muna k okamžitým krokům vedoucím napravení současné situace.

Generální stávka v Indonésii

29. říjen 2013

Indonéské odborové hnutí vyhlásilo na 30. října a 1. listopad generální stávku, když požaduje 50% nárůst minimální mzdy, ukončení outsourcingu veřejných služeb, implementaci pokrytí zdravotní pojistky pro všechny Indonésany a zavedení zákona na ochranu domácích pracovníků. Některé odbory protestovaly již před stávkou od 28. října před budovami ministerstva práce a místní vlády. Tato stávka pokryla mnoho odvětví včetně zdravotnictví, školství, továren, letištního provozu a pracovníků v dopravě. Odbory odhadují účast více než tří milionů pracovníků. Odboráři si stěžují na nízkou životní úroveň a také na rostoucí počet dočasně pracovní síly ve státních podnicích v kombinaci s regresivní pracovní politikou. Odbory požadují vyšší minimální mzdu v souvislosti s rostoucí inflací a růstem cen pohonných hmot, které táhnou vzhůru cenu dopravy a základních potravin. Dalším faktorem je oslabující indonéská měna, která zdražuje dovozy ze zahraničí. Univerzální přístup ke zdravotnictví není v Indonésii samozřejmostí. Celková indonéská populace činí přibližně 241 milionů lidí s tím, že podle předchozí dohody měla vláda

od ledna 2014 zahrnout do pojistného programu všechny občany, avšak nyní plánuje postupné rozfázování až do roku 2019. Tento plán ale odbory striktně odmítají. 21. října se konalo shromáždění v předvečer generální stávky, kterého se zúčastnilo přes 20 tisíc pracovníků.

Rozčilení občané odhalují, jak Evropská komise podporuje deregulaci korporací

Brusel, 29. října 2013

Předseda Evropské komise (EK) J.M. Barroso se zúčastnil semináře o veřejné správě, která nenarušuje vztahy s podnikatelským sektorem. Při svém projevu však byl Barroso přerušen skupinou nespokojených občanů, kterým se nelíbila jeho jednostranně zaměřená agenda. Zástupci EPSU podporují tuto skupinu občanů, když se domnívají, že veřejné správy by měly především sloužit lidem a ne podnikům. Je dobrou zprávou, že občanům není Evropa lhostejná, že požadují veřejnou správu přátelskou především k lidem a zároveň odhalují, jak EK využívá veřejné finanční zdroje k propagaci podnikatelské agendy místo té občanské. Z tohoto lze usuzovat, že současná veřejná správa je až příliš nakloněná korporacím, zatímco my bychom chtěli veřejnou správu, která:

- dokáže posílit férové a progresivní zdanění s větším počtem daňových inspektorů, kteří si posvítí na velké a komplikované případy daňových úniků nebo na neplacení daní u těch nejbohatších;
- umožní více daňových úředníků v první linii, kteří pomohou a poradí malým podnikům a běžným občanům;
- posílí pracovní inspektoráty, které postihují ty zaměstnavatele, kteří porušují bezpečnostní pravidla. Každým rokem se totiž v práci zraní tisícovky pracovníků a mnoho jich dokonce přijde o život;
- bude asistovat nezaměstnaným při hledání práce nebo jim pomůže s rekvalifikací;
- zajistí bezpečnost produktů pro spotřebitele a posílí jejich práva na informace o tom, co jí. Na to potřebujeme více klinických testů, lepší koordinaci na regionální, národní i evropské úrovni.

J.W. Goudriaan z EPSU k tomu řekl: „*A co nás čeká dál, korporacím naklonění pracovníci, korporace milující spotřebitele, životní prostředí upravené pro podniky? Korporace okupují evropské instituce, jak dokazuje i to, že expertním skupinám Komise nadále dominují korporace. Posedlost Komise po snižování byrokracie tak vyhovuje pouze podnikové sféře*.“

-pm-

NOS - Noviny Odborového svazu státních orgánů a organizací

Vychází v PDF 20x za rok. V Praze vydává

Odborový svaz státních orgánů a organizací,

Senovážné nám. 23, 110 00 Praha,

e-mail: statorg@cmkos.cz;

http://statorg.cmkos.cz. IČO 469351.

Šéfredaktorka: Květa Dědovská.

☎ 236 181 173, e-mail: dedovska@volny.cz.

OSSOO
a organizací
Odborový svaz státních orgánů